

H I T E L

Feladatként láttuk *körültekinteni* a magyarság legfontosabb társadalom-, művelődés- és gazdaságpolitikai kérdései között, hogy *képet alkothassunk* a magyarság önerejéről és lehetőségeiről, s a történelmi hagyományoknak, meg a nép belső értékeinek és erőinek jelentőségét felismerve, az értelmiség közt *tudatossá tehessük* a történet és a nép ismeretét, A való *tények* feltárásával s a meggondolkoztató *igazságok* rendszerezésével a cselekvő magyarok életútjának *tudományos* megalkotását kívántuk nyújtani. Ezért *tárgyi és lelki önismeretre*, vagyis a magyarság társadalmi, gazdasági és szellemi alkatának taglálására s az ebből folyó *nemzetpolitikai feladatok* megállapítására törekedtünk,

T Á R G Y M U T A T Ó :

1. IRÁNYESZMÉK:

Albrecht Dezső: *Az építő Erdély* (1936. 1. sz. 1–26. – Egyedül a feladatokkal szemben: merjünk nagyok lenni! Zrinyi és Széchenyi mérlege. Az erdélyi magyarság szerepe a magyar műveltség-váltásban. Az erdélyi magyarság hivatástudata. Ember, ember, ember kíváncsi: osztálytagozódás és „egyedüllevő magyarok”.)

Albrecht Dezső: *Metamorphosis Transylvaniae* (1936. 2. sz. 156–166. – A szervezés kérdése és lehetőségei. Az elmúlt negyedév eseményei: az Erdélyi Gazdasági Egylet megújítása, Makkai Sándor ref. püspök távozása, Vorbuchner Adolf r. kat. segédpüspök felszentelése, Krenner Miklós elítéltetése.)

Albrecht Dezső: *A második kör* (1937. 1. sz. 5–14. – A kisebbségvédelem két rendszere: az általános és a helyi kisebbségvédelem. A kisebbségi futam első köre lezárult, a második kör megtartását nem a jelszónak: „ahogy lehet”, hanem a tervszerűségnek kell meghatározni: tudnunk kell, hogy mit lehet és hogyan lehet.)

Albrecht Dezső: *Társadalmunk alakulása* (1937. 3. sz. 177–188. – A

társadalom jelentősége. Az intézmények szerepe. A szellem és az erkölcsi magatartás.)

Albrecht Dezső: *Magyar Szövetség* (1938. 1. sz. 81–82. – A megoldandó magyar népképviselét kérdése.)

Albrecht Dezső: *Újból: a Magyar Szövetség* (1938. 3. sz. 245–247. – A százsz népközösség példája. A magyar népképviselét kérdése elodázhatatlan.)

Albrecht Dezső: *Időszerű kérdések* (1938. 4. sz. 314–317. – A Nemzeti Újjászületés frontja és a magyarság. Népképviselünk kérdése és a Magyar Szövetség. A politikai irányítás hiánya.)

Juhász István: *Közösségi életünk erkölcstana* (1933. 3. sz. 247–250. – Imre Lajos: A kisebbségi élet erkölcstana és neveléstana c. mű ismertetése.)

Kéki Béla: *Metamorphosis Transylvaniae* (1936. 3. sz. 241–245. – A falukutatás körül: „Erősíteni kell a hűség és hagyományvédés szellemét, a régi határörök szívósságát és elszántságát kell felidézünk, a makacs gyepüvédő szellemet.”)

Ravasz László dr.: *Az időfeletti Széchényi* (1937. 1. sz. 1–4.)

Szvatkó Pál: *Új szellem Szlovénzkőn* (1937. 2. sz. 114–122. – A felvidéki magyar szellemváltás hat alapítételének elemzése.)

Tamási Áron: *Hősökhöz, nehéz időben!* (1937. 3. sz. 173–176. – A Vásárhelyi Találkozó elnöki megnyitója.)

Venczel József: *Metamorphosis Transylvaniae* (1936. 1. sz. 73–80. – Az erdélyi életváltás lényege, Az új közszellem pilérei. Az „élet és írás” vitája)

Vita Sándor: *Metamorphosis Transylvaniae* (1930. 4. sz. 315–320. – Az eszmékben vetett tántoríthatatlan hit hiánya. Az egyházak és az iskolán kívüli népnevelés. Az új nemzedék jelentkezése.)

2. A NEMZEDÉKVÁLTÁS KÉRDÉSEI:

Albrecht Dezső: *Erdélyi Diéta* (1937. 1. sz. 77–80. – Az erdélyi magyar új nemzedék találkozója elé.)

Albrecht Dezső: *Nemzedékváltás a gyakorlatban* (1937. 4. sz. 317–320. – Az O. M. P. magatartása az új nemzedékkel szemben.)

A Vásárhelyi Találkozó (1937. 3. sz. 280–257. – Új időszak mesgyéjén. A fiatal nemzedék hangratalálata. A V. T. előzményei. A V. T. megnyitása. Keresztény erkölcs és nemzeti demokrácia. Önkormányzat, A román-magyar kérdés, A nemzetnevelés. Az alkotó szellem. Sajtónk szerepe: a nemzet nevelése. A szociális igazságnak érvényesülnie kell... Egységes magyar gazdaságpolitika. A Hitvallás. Erkölcsi forradalom. A megújulás alapelvei. Ami utána következik.)

A Vásárhelyi Találkozó hatása (1937. 4. sz. 321–337. – A Vásárhelyi Találkozót követő ifjúsági megmozdulások és írásbeli megnyilatkozások ismertetése és bírálata.)

A Vásárhelyi Találkozó és a Keleti Ujság (1938. 3. sz. 250–253.)

Dániel Antal: *A nemzedékváltás kérdései* (1938. 1. sz. 34–48. – Az előregedő társadalom A szellem mozgásjelenségei. Országvesztő nemzedék és nemzedéki ki sebbseg. A magyarság szellemi egysége. Kisebbségi demokrácia. Népi politika. Magyar világnézet.)

Dániel Antal: *Egy évvel a Vásárhelyi Találkozó Után* (1938. 3. sz. 233–244. – Magatartás és hitvallás. Nehézségek és feszültségek. A Tavasz Parlament nyomában. Magyar Szövetség felé.)

Nagy Ödön: *A mai főiskolás ifjúság* (1937. 1. sz. 93–96.)

Venczel József: *Nemzedékváltás elvben.* (1937. 4. sz. 314–316. – Az „Ellenzék” rendezte ankét gondolatainak rendszerezése.)

Vita Sándor: *Az új nemzedék közszelme* (1938. 1. sz. 82–86. – Az „Ellenzék” ankétjának ismertetése.)

3. JOGISMERET:

Fazekas János dr.: *A kisebbségi jogvédelem útjai* (1936. 1. sz. 27–37. – Az 1919 december 9-i kisebbségi szerződés és a romániai törvényhozás viszonya A kisebbségek jogiszemélyiségének és képviselőiténél kérdése. A kisebbségi jogvédelem gyakorlata.)

Mikó Imre dr.: *A román kisebbségi statutum* (1938. 3. sz. 177–192. – Az 1938. május 4-i rendelet törvény, 1938 aug. 4-i végrehajtási utasítás és az 1938 aug. 4-i minisztertanácsi jegyzőkönyv ismertetése.)

Mikó Imre dr.: *A romániai magyar kisebbség panaszai a Nemzetek Szövetsége előtt* (1936. 3. sz. 197–223. – Népszövetségi eljárás kisebbségi panaszok ügyében. Panaszaink: 1. nem magyar származású panaszok, 2. Magyarországból származó beadványok, 3. a romániai magyar kisebbség beadványai. Az eredmények taglalása és a reménységek számbavétele.)

Mikó Imre dr.: *Románia új alkotmánya* (1938. 1. sz. 49–57.)

4. MŰVELŐDÉSPOLITIKA:

a) Nevelésügy:

Atzél Ede br.: *Az EGE gazdasági népnevelése* (1937. 1. sz. 80–83.)

Debreczy Sándor: *Pályaválasztás előtt* (1937. 4. sz. 327–330. – A sepsiszentgyörgyi Székely Mikó-kollégium végzettjeinek pályaválasztása 1932–1937. Román és szász fiatalok pályaválasztása.)

Lazányi Endre: *Mit olvas a diákság?* (1937. 4. sz. 306–313. – „Az ifjúsági könyvtárak reformja s az olvasás mennyiségének és minőségének irányítása általában mindenütt megoldatlan kérdés.”)

Lőrinczi László: *Tizennyolc pályaválasztó fiatal* (1937. 2. sz. 169–170.)

Márton Áron: *Népnevelésünk feladatai* (1937. 3. sz. 189–196. – A népnevelés kettős, egyéni és társadalmi célja. A népnevelés társadalmi vonatkozásai. A népnevelés egységes terve.)

Teleki Ádám: *Az elhanyagolt népkönyvtárügy* (1938. 4. sz. 320–323. – A Magyar Nép könyvtárának, az Erdélyi Iskolának és az Agisz szövetkezetnek a munkája. Tervszerű népkönyvtár-mozgalom sürgetése.)

b) Tudomány, irodalom, művészet

Bözödi György: *Az erdélyi színjátszás* (1937. 2. sz. 141–153. – A kolozsvári Magyar Színházzal kapcsolatos műsor-kritika s az erdélyi magyar színházipolitika alapkérdései.)

Debreczy Sándor dr.: *Irodalmi műveltségünk néhány kérdése* (1938. 3. sz. 213–220. – Húsz fiatal diplomás irodalmi műveltségének értéke. Az irodalmi műveltség alakító tényezői.)

Dániel István: *Új magyar művelődés.* (1938. 4. sz. 317–320 – A népi gyökerű új magyar műveltség feltételei és kibontakozásának jelei.)

Domokos Pál Péter: *A magyar népzene és énekkari műveltségünk* (1938. 2. sz. 135–143. – A magyar népdal sajátosságai. Az új magyar zene. Az új magyar zene útja Erdélyben. Az Országos Magyar Dalosszövetség bírálata. Énekkari műveltségünk kívánalmai.)

Venczel József: *Művelődéspolitikai vázlat* (1936. 2. sz. 181–148. – Művelődéspolitikánk tényezői: népességi és települési viszonyaink. A továbbfejlesztő és védekező művelődéspolitika. Az értelmiség- és népnevelés lényege és eszményi intézményei: a Collegium Transilvanicum, a Nép-főiskola és a Magyar Ház.)

V. J.: *Okos pályaválasztás* (1938. 2. sz. 174–175. – Egy ankét ismertetése.)

Vita Sándor: *Kötelező falumunka.* (1938. 2. sz. 167–169. – Megjegyzések a kötelező társadalmi szolgálat elrendelésével kapcsolatosan.)

Vita Zsigmond: *A tanárképzés a nemzetnevelés szolgálatában* (1937. 4. sz. 331–333. – „A tervszerű nevelési munkának első lépése a nevelői réteg kiképzése, mert tőle függ a kultúrkincs továbbadása és terjesztése”)

Vita Zsigmond: *Középiskolai nevelésünk és követelményei* (1938. 2. sz. 107–117. – Új szellemű középosztály kialakítása. A szolgálat szelleme. Az iskola és a társadalom. Néhány gyakorlati észrevétel.)

Szabó István: *A Múzeum-Egyesület Jog- és Társadalomtudományi Szakosztályának előadásai* (1938. 1. sz. 88–90.)

Tamási Áron: *A magyar sajtó magartartása* (1938. 3. sz. 255–256. – A romániai magyar sajtó nem vendég sajtó!)

Vásárhelyi Z. Emil: *Remete-művészek* (1936. 1. sz. 57–61. – A képzőművészet és a képzőművészek élete, az erdélyi magyar művészpolitika célja és feladata.)

Venczel József: *A Múzeum Egyesület lehetőségei* (1937. 1. sz. 91–93)

Venczel József: *Tudománymívelésünk múltjának idézése* (1938. 1. sz. 87–88 – „Az Erdélyi Múzeum Egyesület háromnegyed-százados tudományos működése 1859–1934.” c. kiadvány megjelenése alkalmával.)

5. GAZDASÁGPOLITIKA:

Asztalos Sándor dr.: *Az új mezőgazdasági törvény* (1937. 1. sz. 86–87.)

Csikí Ferenc: *Arányszám és érték* (1938. 2. sz. 172–174. – A Keleti Újság indította vita az EGE közgyűlésével kapcsolatosan.)

Fodor Pál: *A székely közbirtokosságok néhány időszerű kérdése* (1938. 2. sz. 126–134. – A közbirtokosság = több gazda közösen használt magánvagyon. A közbirtokosságok válsága: külső és belső okok. Néhány gyakorlati kérdés.)

Oberding József György dr.: *Románia mezőgazdasági átszervezése* (1937. 2. sz. 133–140. – Az 1937 március 22-i mezőgazdasági törvény egyes rendelkezéseinek taglalása.)

Petrovay Tibor: *Kisebbségi magyar gazdaságpolitika* (1930. 4. sz. 262–278. – A magyar gazdasági élet fejlődésrajza. Az erdélyi magyar gazdaságpolitika főkérdései: a mezőgazdaság megszervezése, iparfejlesztés, hitelügy. Gazdasági Tanács.)

Vita Sándor: *A Szekegyföld iparosítása* (1937. 3. sz. 264–267.)

Vita Sándor: *A Székelyföld önellátása* (1937. 4. sz. 269–284. – Mit termel a Székelyföld? Mit fogyaszt a Székelyföld? Megoldási módok: a) a mezőgazdaság racionalizálása, az állattenyésztés felkarolása, az értékesítés megszervezése; b) az iparosítás)

Vita Sándor: *Erdélyi szövetkezetek* (1936. 1. sz. 45–56. – A hitel-, fogyasztási és más típusú szövetkezetek számadatainak rendszerezése, a magyar, román és szász szövetkezeti mozgalom összehasonlítása.)

Vita Sándor: *Gazdasági Tanács* (1937. 1. sz. 45–50. – Gazdasági intézményeink együttműködésének fontossága és lehetőségei.)

Vita Sándor: *Két közgyűlés* (1937. 2. sz. 171–172. – Megjegyzések a szövetkezeti mozgalommal kapcsolatosan)

6. EGÉSZSÉGÜGY:

Heinrich Mihály dr.: *A nép táplálkozás kalóriaértékeiben* (1937. 2. sz. 105–113. – A táplálkozástan rövid összefoglalása. Öt csíkszentdomokosi étlap elemzése. A néptáplálkozás adatgyűjtésének módszerei.)

Nagy András dr.: *A népegészségvédelem megszervezése* (1936. 1. sz. 38–40.)

Nagy András dr.: *Egészségpolitikai vázlat* (1938. 1. sz. 58–72. – Számbevehető kezdemények. Megoldandó feladatok és eszközeik: az orvosképzés, a védőnők kérdése, az egyke és a gyermekhalandóság, a vérbaj, a tuberkulózis és a malária, az alkohol, a néptáplálkozás, az iskolai egészségügy, az ipari egészségügy, stb. „Ember kívántatik...”)

Nagy András dr.: *Népegészségügy* (1938. 4. sz. 323–325. – (Magyarságunk számbeli csökkenésének és minőségromlásának problémái és az ezzel kapcsolatos teendők)

Parádi Kálmán dr.: *A néptáplálkozás* (1936. 2. sz. 102–114. – Hat erdélyi községben lakó 168 gyermek, illetve család étlapjának feldolgozása (3300 reggeli-ebéd-vacsora). Közül egy-egy magyarbikali (Kolozs), magyarszováti (Kolozs), biharpüspöki (Bihar), bagosi (Szatmár), dombóói (Kiskököllő) és egy Kolozsvár-kültelki étlapot)

Szűcs Elemér: *Magyar sport Erdélyben* (1936. 3. sz. 224–230.)

7. STATISZTIKA, TÁRSADALOM- ÉS NÉPISMERET:

a) Elv és elmélet:

Albrecht Ferenc dr.: *A patriarchalizmus* (1938. 3. sz. 209–212. – A magyar társadalmi élet régi formája.)

K. Kovács László dr.: *A finn néprajzi mozgalom* (1938. 4. sz. 277–286. – Lönnrot és a Kalevala. Donnert Ottó és

a Hangyák Társasága. Osakunta és Retkikunta. A finn néprajzi mozgalom egyetemes társadalmi jellege.)

Szabó Zoltán: *A társadalomkutatás célja* (1936. 3. sz. 167–172. – „Ma a tényeknek, a szemléletesen bemutatott valóságnak van a legnagyobb meggyőző ereje.”)

Szabó T. Attila dr.: *Az első munkatábor* (1937. 1. sz. 51–65. – A bábonyi (Kolozs-m.) első magyar főiskolás munkatábor életének, munkájának s eredményeinek ismertetése. Tapasztalatok és tanácsok.)

Szabó T. Attila dr.: *Az erdélyi magyar társadalomkutatás* (1938. 1. sz. 1–22. –

Társadalmunk történelmi átalakulása. Transylvania incognita (XVIII.–XIX. sz.) A századelő társadalomkutató munkája A munkásság és a parasztság előtérben A „falumunka” és a társadalomkutatás.)

Szabó T. Attila dr.: *Néhány pótló adat az erdélyi magyar társadalomkutatás kérdéséhez* (1938. 2. sz. 161–164.)

Venczel József: *A társadalomkutatás vitatása* (1938. 1. sz. 90–92. – A magyarországi falukutatók és a közvélemény.)

Venczel József: *Böződi György társadalomkutató műve* (1938. 2. sz. 169–172. – Könyvbírálat.)

b) Adatok és adalékok:

Albrecht Dezső: *Falusi iskolásgyermekek* (1938. 1. sz. 23–33. – Lakásviszonyok; ruházkodás; a gyermek mint munkaerő; vágyak és lehetőségek; a népviselet; az urak.)

A. D.: *Vegyes házasságok Erdélyben* (1938. 1. sz. 92–93. – P. Râmneanțu tanulmányának ismertetése.)

Bitay Pál: *A falu értelmiségi rétege* (1937. 3. sz. 213–218. – Vagyoni állapot. A szellemi és lelki élet színvonala. A falusi értelmiség és a szociális lelkismeret)

Böződi György: *A Székelyföld kapujában* (1937. 3. sz. 219–229. – A „Székely bánja” c. könyv első fejezete: az udvarhely megyei Rava község társadalomrajza.)

Dávid László dr.: *Városunk főiskoláinak magyar hallgatói* (1938. 2. sz. 155–160. – Statisztikai közlemény különös tekintettel a pályaválasztás kérdésére)

Domokos Pál Péter: *A moldvai magyarság történeti számaadatai* (1938. 4. sz. 395–308. – A moldvai magyarság népeségi viszonyaiban eligazító XVI–XX. századbeli jelentések, feljegyzések és könyvek ismertetése és az adatok rendszerezése)

Fekete János dr.: *Ügyvédek, orvosok, mérnökök adózása Erdélyben* (1936. 3. sz. 236–240.)

Fogarasi Géza dr.: *Románia külkereskedelme* (1936. 3. sz. 173–188. – A világgazdasági válság hatása. Románia külkereskedelmi politikája és piacai. Statisztikai számok. Erdély külkereskedelmi szerepe)

Hantos László: *A csehszlovákiai magyarság* (1936. 4. sz. 247–261. – Geopolitikai helyzetkép. A szlovenszko magyar társadalom. Gazdasági viszonyok. Közművelődési élet. A szlovenszko magyarlarlélek. Szlovenszko fiatal magyarsága)

Illyés Elemér: *Egyke helyett kívándorlás* (1938. 4. sz. 309–312 – Felső Háromszék népesedési helyzetének példája.

Incze Lajos: *Parajd község és népe* (1938. 3. sz. 193–208. – A telep kialakulása, A lakosság faji megoszlása Beolvasás, beolvasztás. Család vándorlás. Katonaskodás. Pénz és a falu. Oszályharc kocsiben. Együttműködési lehetőségek.

Katona József: *Lakásépítés Romániában* (1937. 1. sz. 15–24.)

Kelemen Béla: *Egy osztály keresztemszete* (1937. 1. sz. 25–30. – Az ifjúságtanulmány fontossága. Egyik fiúfogimnáziumunk hegedik osztályának társadalmi műveltségi és lelki képe.)

Kiss Árpád dr.: *Az ügyvéd mozgalom* (1937. 1. sz. 84–86. – Anumerus clasus-szal kapcsolatos helyzetismertetés.)

Kós Balázs: *Egy falu mezőgazdaságának rajza* (1936. 4. sz. 297–309. – A kalotaszegi Bábon község mezőgazdaságának adatai.)

Nagy Ödön: *Szörvány és beolvasás* (1938. 4. sz. 257–276. – A szörvány fogalmi meghatározása. A romániai magyar szörványterületek és a szörványstatisztika. 81 mezőségi község helyzetképp. Mi a beolvasás? A legújabb szörványmozgalom. A szörványkérdés jelentősége.)

Nonn György: *Telepes község a Hátmentén* (1938. 2. sz. 144–150. – A szilágymegyei Csanálós társadalomvázlata.

Sinka József: *Adatok a kolozsvári ivaros és kereskedő ifjúság társadalmi viszonyának tanulmányozásához* (1937. 3. sz. 197–212. – Népeség viszonyok. Életmód és szociális helyzet. Művelődési kérdések.)

R Szeben András dr.: *Erdély népmozgalma* (1936. 2. sz. 81–101. – A termézetes szaporulat megyei arányszámai 1920–1935; Románia tartományainak népszaporodási arányszámai 1924–1935; az egyes vallásfelekezetek term. szaporodása 1924–1933; a nemzetiségek szaporodási aránya; a falusi és városi népelem szaporodása; a „kipusztulási elmélet” nem állja meg a helyét.)

Venczel József: *Néhány adat a székely kivándorlás hát eréből* (1936. 4. sz.

309–311. – Csíkdánfalva és a csíkdánfalvi János-nemzettség adatainak elemzése.)

Venczel József: *Az 1935–36. évi statisztikai évkönyv tájékoztató adatai* (1938. 1. sz. 73–80. – Felekezetek; nemzetiség és anyanyelv; írni és olvasni tudás; ki- és visszavándorlás; iskolai adatok; egyetemi hallgatók.)

Venczel József: *Öt oltmenti székely község népmozgalma* (1937. 1. sz. 31–44. – A felcsíki Szentdomokos. Szenttamás, Jenőfalva, Karcfalva és Dánfalva népmozgalmának áttekintése: csökkenő születésszámok, az általában javuló halandóság, a csecsemő- és gyermekhalálozás kérdésköre, a népfölösleg és a kivándorlás. Három kíváncsi.)

Vita Sándor: *A szudétanémetek* (1938. 3. sz. 221–232. – Helyzetismertetés: népesség, gazdaság, szervezeti élet, politikai magatartás.)

6. IRODALOM ÉS MŰVÉSZET:

a) Tanulmányok és cikkek:

Balogh Jolán dr.: *Magyar mecénások Erdélyben* (1937. 2. sz. 123–132.)

Biró József dr.: *Nemzeti művészet* (1936. 2. sz. 115–120. – „A nemzet szellemi egység.”)

Kéki Béla: *Írás és nemzedék* (1938. 2. sz. 151–154. – Az „Új erdélyi antológia” ismertetése és bírálata. Az új írói nemzedék lelki arca.)

Kéki Béla: *Népzenénk és a cigány zene* (1936. 2. sz. 149–55. – A magyar népzene alapkérdései és a cigányzenével kapcsolatos vita ismertetése)

Padányi G. Jenő: *A magyar nép építészete* (1936. 3. sz. 231–235. – „Ugyan-

azzal a szomjusággal fordulunk a magyar nép építőművészetének kicsiny, de tiszta forrása felé, mint fordult egykor az irodalom, később a zene.”)

Palotai Gertrud: *Népi szövezeink és varrottasaink* (1936. 4. sz. 288–296.)

Thurzó Gábor: *A második erdélyi nemzedék költői* (1936. 1. sz. 62–64. – Antológiánk bevezetője. Az Antológia Böződi György, Dsida Jenő, Flórián Tibor, Kiss Jenő, Koós-Kovács István, Szabédi László, I. Szemplér Ferenc és Varró Dezső verseit közli, 1936. 1. sz. 65–72.)

Vita Zsigmond: *Nemzeti hivatástudat irodalmunkban* (1936. 3. sz. 189–196.)

b) Megemlékezések:

Kováts József: *Koós-Kovács István 1910–1937.* (1937. 3. sz. 258–260.)

Kéki Béla: *Kováts József 1906–1937* (1938. 1. sz. 86–87.)

Kiss Jenő: *Dsida Jenő emlékezete* (1938. 2. sz. 118–125.)

Szabédi László: *Balázs Ferenc 1901–1937.* (1937. 2. sz. 160–163.)

c) Műmellemek:

Debreczeni László: *Kalotaszegi varrottások* (1936. 4. sz.)

Dunántúli és kalotaszegi jellegzetes épületek (1936. 3. sz.)

Gy. Szabó Béla *fametszete: Édes anyám* (1936. 1. sz.)

Szervátiusz Jenő *szobrai: Bányai kezesetek, Élet és halál* (1936. 1. sz.)

9. ESZMÉK ÉS ELVEK

Albrecht Ferenc dr: *Az erdélyi szabadelvűség* (1936. 4. sz. 279–287.)

Aradi Zsolt: *Magyar Sziget* (1936. 1. sz. 41–44. – Gondolatok a magyar-ság dunavölgyi helyzetéről és hivatásáról.)

Gyalay Pap Zsigmond: *Tanulságos mult* (1937. 1. sz. 88–90. – Mester Miklós „Az autonóm Erdély” c. könyvének ismertetése)

Hollósy István dr.: *Szervezhető-e a magyarság?* (1938. 4. sz. 287–294. – A szervezés alapfeltételei. Szervezési típusok. A magyar, mint szervezési alany. Nyugati szervezési módszerek a magyar életben. Szervező tehetség-e a magyar?

Juhász István: *Az új értelmű román nacionalizmus* (1937. 4. sz. 285–305. – A román egyház nacionalizmusa. A Gândirea irányzata. Mihály árkangyal légiója.)

Kéki Béla: „1938. Egyedül vagyunk” (1938. 3. sz. 253–255. – Folyóiratismertetés.)

Kovács Imre: *A Márciusi Front* (1937. 2. sz. 154–159. – A magyar fiatalság

új mozgalmának s e mozgalom elveinek ismertetése.)

Márton Áron (1398. 4. sz. 313–314. – Püspökké való kinevezése alkalmával.)

Mester Miklós dr: *Nemzetiségi küzdelmek tanulsága* (1937. 2. sz. 97–104. – A román kisebbségi élet néhány példája)

Pongrácz Kálmán dr.: *A népi és európai gondolat küzdelme a magyarságban* (1936. 2. sz. 121–130.)

Ravasz László dr.: *A zsidókérdés Magyarországon* (1938. 2. sz. 97–106. – Ravasz püspök felsőházi beszede.)

I. Szemlér Ferenc: *Elvek és törvények* (1937. 1. sz. 70–76. – Makkai Sándor „Nem lehet” c. cikkének vitatása.)

Szenczei László: *Néhány szó a liberalizmustól* (1937. 1. sz. 66–70.)

Szenczei László: *Világnezetű túlbuzgóság* (1938. 2. sz. 165–167. – A transzvilvanizmus nem világnezet!)

Vita Zsigmond: *A megszünt „Tanu” és a reform-gondolat* – (1937. 2. sz. 166–168.)

10. ADATOK ÉS MEGJEGYZÉSEK:

Ady Lőrincé végrendelete (1938. 1. sz. 95–96.)

Albrecht Dezső: *A Magyar Párt három napja* (1937. 2. sz. 163–166.)

A néma bál (1938. 1. sz. 94. – Szatmári példa.)

A választások eredményei (1937. 4. sz. 333–336. – 1937. évi választások adatai a megelőző választások adataival összevetve.)

Bethlen János (1938. 1. sz. 94. – Emlékezés az 1830–1818-as idők vezérére.)

Méltó keretek között... 1938. 2. sz. 175–176. – Megjegyzések a Petőfi-ünnep alkalmából.)

Petrovay Tibor: *A Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlése* 1937. 3. sz. 260–264.)

MUNKATÁRSAINK 1936 – 1938

Dr. ALBRECHT FERENC ügyvéd, a „Társadalomtudomány és a „Protestáns Szemle” munkatársa, Budapest; ARADI ZSOLT katolikus közirő, a Nemzeti Újság és több folyóirat belső munkatársa, az „Európai farradalom” szerzője, Budapest; Dr. ASZTALOS SÁNDOR ügyvéd, az Erdélyi Gazda Jogi Mellékletének szerkesztője. Kolozsvár; Br. ATZÉL EDE földbirtokos, Mezőzáh, Torda m.; Dr. BALOGH JOLÁN, műtörténész, az erdélyi műemlékek kutatója, több alapvető tanulmány szerzője, Budapest; Dr. BIRÓ JÓZSEF műtörténész, az erdélyi barokk műemlékek feldolgozója s számos tanulmány szerzője, Nagyvárad; BITAY PÁL ref. lelkész, Vámosgálfalva, Kisküküllő m.; BÖZÖDI GYÖRGY író, a „Székely bánja” szerzője, Ko-

lozsvár; DÁNIEL ANTAL ügyvéd és közíró, Brassó; Dr. DÁVID LÁSZLÓ r. kat. lelkész, a Báthory Apor szeminárium prefektusa, egyetemi hirszőnok, Kolozsvár; DEBRECZENI LÁSZLÓ grafikus, a „Református templomok és tornyok” szerzője, Kolozsvár; Dr. DEBRECZY SÁNDOR tanár, Sepsiszentgyörgy; DOMOKOS PÁL PÉTER tanár, az Erdélyi Róm. Kat. Népszövetség Pedagógiai Szakosztályának titkára, „A moldvai magyarság” szerzője, Kolozsvár; + DSIDA JENŐ, nemzedékünk kiváló költője, Kolozsvár; Dr. FAZEKAS JÁNOS ügyvéd, az unitárius egyház jogtanácsosa, Kolozsvár; Dr. FEKETE JÁNOS ügyvéd, Marosvásárhely; FLÓRIÁN TIBOR író, Szamosujvár; FODOR PÁL mérnök, az EGE alkerületi felügyelője, Csíksomlyó; Dr. FOGARASI GÉZA közíró, Bukarest; GYALLAY PAP ZSIGMOND magántisztviselő; „Az intelligencia és a nép” című könyv szerzője, Kolozsvár; HANTOS LÁSZLÓ közíró, a felvidéki új magyar nemzedék kiváló közigazdásza, Budapest; Dr. HALLÓSY ISTVÁN a Nemzetközi Vásár szervezője és igazgatója, Budapest; Dr. HEINRICH MIHÁLY orvos, Kolozsvár; ILLYÉS ELEMÉR jogszigorló, Kolozsvár; INCZE LAJOS jogszigorló, a „Parajd népe” című kiadásra kész társadalomkutató könyv szerzője, Parajd; JUHÁSZ ISTVÁN ref. teológiai szénior, az Ifjú Erdély szerkesztője, Kolozsvár; KATONA JÓZSEF mérnök, Bukarest; KELEMEN BÉLA tanár, Kolozsvár, KISS JENŐ író, az Erdélyi Helikon belső munkatársa, Kolozsvár; Dr. KISS ÁRPÁD ügyvéd, a Magyar Kisebbség munkatársa, Bukarest; + KOÓS-KOVÁCS ISTVÁN író, a Hitel volt felelős szerkesztője, Kolozsvár; Dr. K. KOVÁCS LÁSZLÓ etnográfus, Helsinki; + KOVÁTS JÓZSEF író, Kolozsvár; KÓS BALÁZS gazda, Sztána; KOVÁCS IMRE közíró, a „Néma forradalom” szerzője, Budapest; LAZÁNYI ENDRE tanár Gyulafehérvár, LŐRINCZI LÁSZLÓ joghallgató, Kolozsvár; MÁRTON ÁRON gyulafehérvári róm. kat. püspök, Gyulafehérvár; Dr. MESTER MIKLÓS történész, „Az autonóm Erdély” szerzője, Budapest; Dr. MIKÓ IMRE ügyvéd, számos kisebbségjogi tanulmány és „Az erdélyi falu és a nemzetiségi kérdés” című könyv szerzője, Kolozsvár; Dr. NAGY ANDRÁS orvos, a gyulafehérvári róm. kat. teológián a Medicina Pastoralis tanára, Csíkszereda; NAGY ÖDÖN ref. teológus, Kolozsvár; NONN GYÖRGY joghallgató, Kolozsvár; Dr. OSERDING JÓZSEF GYÖRGY közigazdász, több tanulmány szerzője, Kolozsvár; PADÁNYI GULYÁS JENŐ mérnök, az „1938-as Kör” megszervezője, Budapest; PALOTAY GERTRUD a Nemzeti Múzeum tisztviselője, Budapest; Dr. PARÁDI KÁLMÁN orvos, Kolozsvár, PETROVAY TIBOR közgazdasági szakíró, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének cégjegyzője, Kolozsvár; Dr. PONGRÁCZ KÁLMÁN ügyvéd, az „1938. Egyedül vagyunk” szerkesztője, Budapest; Dr. RAVASZ LÁSZLÓ dunamelléki ref. püspök, Budapest; SINKA JÓZSEF ref. lelkész, Kolozsvár; SZABÉDI LÁSZLÓ író, Kolozsvár; SZABÓ ISTVÁN, az Ellenzék belső munkatársa, Kolozsvár; Dr. SZABÓ T. ATTILA tanár, számos tudományos mű szerzője, Kolozsvár; GY. SZABÓ BÉLA festőművész Kolozsvár; SZABÓ ZOLTÁN író, „A tardi helyzet.” és a „Ciffranyomóráság” szerzője, Kolozsvár; Dr. R. SZEBEN ANDRÁS statisztikus és közíró, számos tanulmány szerzője, Budapest; Dr. SZEMLÉR FERENC ügyvéd, író, Brassó; SZENCZEI LÁSZLÓ író, Kolozsvár; SZERVÁTIUSZ JENŐ szobrászművész, Kolozsvár; SZÜCS ELEMÉR magántisztviselő, Kolozsvár; SZVATKÓ PÁL közíró, az Új Szellem szerkesztője, Budapest; TAMÁSI ÁRON író, a Vásárhelyi Találkozó elnöke, Kolozsvár; G. TELEKI ÁDÁM, az Erdélyi Gazda főszerkesztője, Kolozsvár; THURZÓ GÁBOR tanár, esztétikus, Budapest; VÁSÁRHELYI Z. EMIL festőművész, az „Erdélyi művészek” szerzője, Kolozsvár; VITA ZSIGMOND tanár, az Erdélyi Helikon és a Pásztortűz munkatársa, Nagyenyed.

A HITEL

három évfolyamának rendszeres tárgymutatóját csatoltuk e szám anyagához, hogy eleget tegyünk a régi szükségnek és kívánságnak. Hetven munkatársunk 125 tanulmányának, illetve cikkének olyan csoportosítását adtuk, mely némikép tükrözi a szerkesztésben szem előtt tartott tervszerűséget és tükrözi azt a szándékunkat, hogy közleményeink irányító jellegűek legyenek s dokumentumként is szolgáljanak. E három év az erdélyi magyarság belső, társadalmi kérdéseinek s külső, közjogi körülményeinek nagy változását eredményezte, három kötetünk több mint ezer lapon e változások rögzítését, az új és megújuló feladatok taglalását, a feladathordozók, különösképpen a fiatalság felvilágosítását s az irányeszmék elemzését vállalta magára. A „második kör” útjának építése megkezdődött, társadalmunk átalakulásával járó magunk revíziója mind szélesebb körben hódít híveket, s bár a Metamorphosis Transylvaniae tényével szemben még ma sem ritka a konzervatív elzárkózottság, de mégis érik az új magyar népközösség eszméje s tudatosul a Magyar Szövetség erkölcsi principiuma, a társadalmi, gazdasági, közművelődési és egészségügyi tervszerűség és együttműködés szükségessége. Régi formák, régi tartalmak tűnnek, foszladoznak. Az életváltás idején fokozott vigyázat a feladatunk: átmenteni a multból mindazt, ami érték, kutatni a jelen felhasználható erőit és a jövő homályából kitapogatni az útjelzőket.

A HITEL szerkesztői.

T. Előfizetőinkkel közöljük, hogy a legújabb rendelkezés értelmében az előfizetések szokásos nyugtázásától el kellett tekintenünk. Továbbá jelezzük, hogy előfizetési díjaink az 1939. évre változatlanok, s kérjük t. előfizetőink és olvasóink további szíves támogatását.